

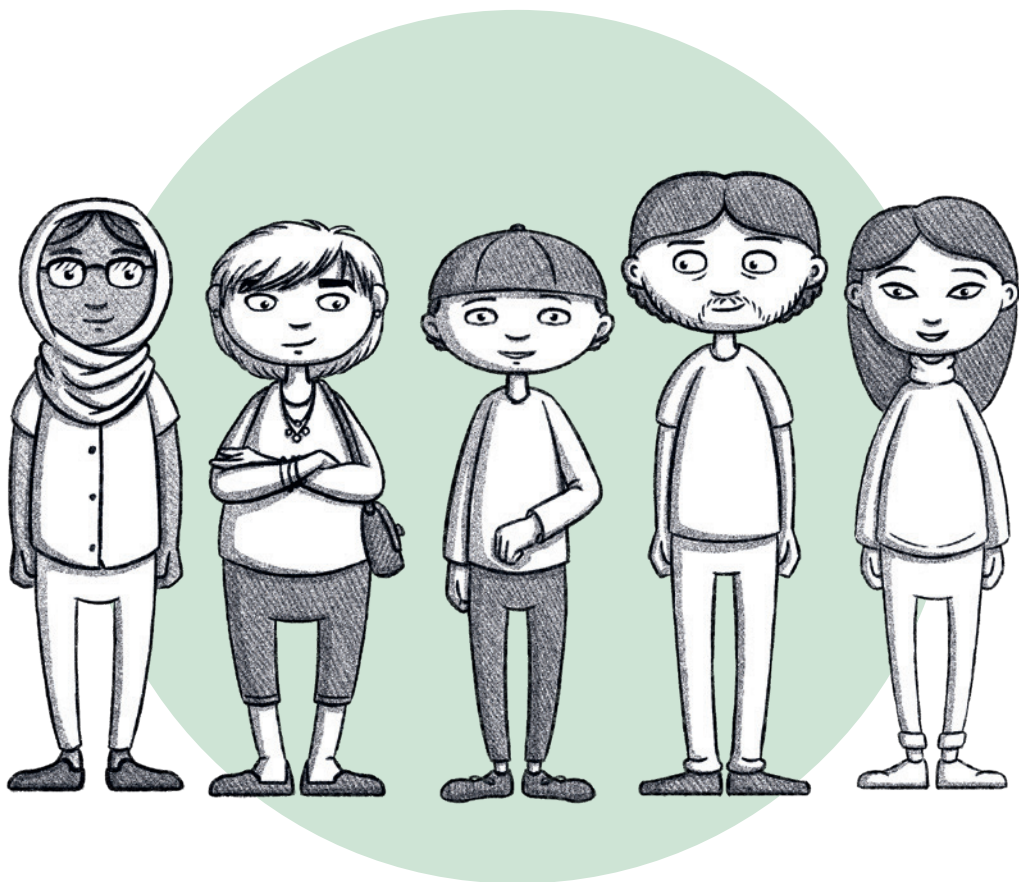

Konfliktrådet

litauisk

Kas yra baudmė nepilnamečiui ir nepilnamečio pažangos stebėjimas?

– informacija jaunuoliams ir jų globėjams

Šią knygėlę išleido Mediacijos
tarnybų sekretoriatas (norv.
Sekretariatet for konfliktrådene).

2024 m. rugsėjo mėn.

Mediacijos tarnybos (norv. Konfliktrådet) atstovas drauge su tavimi peržiūrės
šią informacinę knygėlę ir paaiškins, ką reiškia bausmė nepilnamečiui
(norv. ungdomsstraff) ir nepilnamečio pažangos stebėjimas (ungdomsoppfølging).
Po susitikimo gausi šio leidinio kopiją.

Daugiau informacijos rasi šioje interneto svetainėje: www.konfliktraadet.no

1. KAS YRA BAUSMĖ NEPILNAMEČIUI IR NEPILNAMEČIO PAŽANGOS STEBĖJIMAS?

Bausmė nepilnamečiui ir nepilnamečio pažangos stebėjimas – tai sankcijos, skirtos nepilnamečiams asmenims.

Bausmę nepilnamečiui skiria teismas, o jos trukmė gali būti nuo keturių mėnesių iki dvejų metų (išskirtiniais atvejais – trys metai).

Nepilnamečio pažangos stebėjimą skiria baudžiamojo persekiojimo institucija, jis gali trukti nuo keturių mėnesių iki vieno metų. Nepilnamečio pažangos stebėjimo vykdymą turi savanoriškai priimti, t.y. duoti sutikimą.

Sankcijos parinkimas ir vykdymo trukmė, be kita ko, priklauso nuo nusikaltimo sunkumo. Abiejų sankcijų atveju turėsi dalyvauti rengiant veiksmų planą (norv. ungdomsplan), kuriuo turėsi vadovautis bausmės atlikimo laikotarpiu. Šį planą tau padės įgyvendinti pažangos stebėjimo komanda.

Bausmės vykdymo laikotarpiu kalbėsimes apie padarytą nusikaltimą ir, be kita ko, galėsi susitikti su nusikaltimo auka ar aukomis, jeigu šie asmenys norės susitikti su tavimi (tai vadinama atkuriamojo teisingumo susitikimu).

Bausmės nepilnamečiui ir nepilnamečio pažangos stebėjimo tikslas – padėti tau imtis pokyčių, priimti atsakomybę už tai, ką padarei, ir bendromis jėgomis pakreipti tavo gyvenimą teisinga linkme. Turi būti motyvuotas ir pasiruošęs pats įdėti pastangų, bet jaunimo koordinatorius ir pažangos stebėjimo komanda tave atidžiai stebės ir suteiks paramą, jeigu motyvacija susvyruotų.

Siekiama, kad nepadarytum naujų nusikaltimų.

Ką apie tai manai? Ar turi klausimų?

2. PASIRENGIMAS

Tam, kad paruoštume tinkamą veiksmų planą, turime gerai tave pažinti. Todėl kalbėsime apie tai, kaip jautiesi, kokio gyvenimo norėtum ateityje, ko reikia, kad nebepažeidinėtum įstatymų ir ką gali padaryti, kad šį tikslą pasiektum. Kokios pagalbos tau reikia ir kas tau galėtų padėti? Kokie žmonės svarbūs tavo gyvenime? Taip pat kalbėsime su tave pažįstaniais žmonėmis, kad sužinotume, kokias sąlygas reikėtų įtraukti į veiksmų planą. Be to, su tavimi aptarsime, kokius žmones reikėtų įtraukti į tavo pažangos stebėjimo komandą.

3. PRADŽIA

Pradėjus bausmės vykdymą bus suorganizuotas susitikimas, kuriame kartu su jaunimo koordinatoriumi ir pažangos stebėjimo komanda parengsite veiksmų planą. Plane bus surašytos sąlygos, kurių turėsi laikytis bausmės vykdymo laikotarpiu.

Mediacijos tarnyba taip pat pradės darbą, kad išsiaiškintų, su kuo tau gali būti naudinga suorganizuoti atkuriamojo teisingumo susitikimus.

Ką apie tai manai? Ar turi klausimų?

4. VEIKSMŲ PLANAS IR PAŽANGOS STEBĖJIMO KOMANDA

Veiksmų plane numatyta, ką turi daryti kiekvieną dieną. Plane nustatytų sąlygų tikslas – išvengti įstatymų pažeidimų ateityje. Prie šio plano rengimo prisidėsi ir tu. Rengiant šį planą gali dalyvauti tavo gynėjas.

Jeigu nesutinki su plano turiniu, gali pateikti skundą Mediacijos tarnybai per tris savaites nuo susitikimo, kuriame planas buvo parengtas. Tavo skundą išnagrinės Mediacijos tarnybų sekretoriatas. Turi teisę kreiptis į advokatą, kad šis tau padėtų pateikti skundą.

Toliau pateiktas veiksmų plane numatytų sąlygų pavyzdys.

VEIKSMŲ PLANAS HENRIKUI

1 DALIS – APŽVALGA

Per bausmės vykdymo laikotarpį privalau laikytis šių sąlygų:	
1 sąlyga	Eiti į mokyklą
2 sąlyga	Dalyvauti pokalbiuose su jaunimo psichikos sveikatos tarnyba (BUP)
3 sąlyga	Kalbėtis su policijos pareigūne Marte Lillekroken
4 sąlyga	Nevartoti jokių nelegalių narkotikų, darytis svaigiųjų medžiagų nustatymo testus ir kalbėtis su piktnaudžiavimo narkotikais prevencijos specialistu
5 sąlyga	Lankyti futbolo treniruotes
6 sąlyga	Darbo dienomis grįžti namo ne vėliau kaip 22:00 val., o savaitgaliais – ne vėliau kaip 23:30 val.

Visos šios sąlygos išsamiau aprašytos veiksmų plane. Štai pavyzdys:

3 DALIS – SĄLYGOS

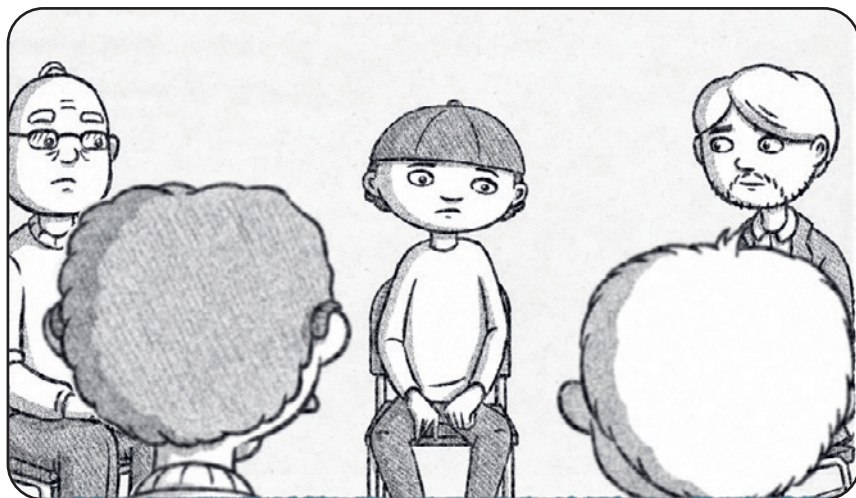
Išsami informacija apie tai, ką Henrikas privalo daryti jam paskirtos bausmės nepilnamečiui vykdymo laikotarpiu

PAGRINDINĖ SĄLYGA: NEPADARYTI NAUJŲ NUSIKALTIMŲ		
4 sąlyga	Susitikimai su policija Kas antrą antradienį 15:00 val. Henrikas privalo susitikti su policijos pareigūne Marte Lillekroken, nebent būtų paskirtas kitas laikas. Šiuose susitikimuose, be kita ko, jie turi aptarti, kaip Henrikas galėtų išvengti situacijų, kurios galėtų paskatinti daryti naujus nusikaltimus.	
Kas		
Kur	Hamaro policijos nuovada arba kita sutarta vieta	
Kada	Pradžia: 2024-08-01	Pabaiga: 2025-08-01
Tikslas	Padėti Henrikui išvengti neigiamos aplinkos įtakos ir naujų nusikaltimų.	
Pažangos stebėjimas		
Kas stebi pažangą	Vardas, pavardė: Marte Lillekroken	Pareigos / darbo vieta: Policijos pareigūnė, Hamaro policija
Specialūs susitarimai	Likus dienai iki susitikimo, Marte Henrikui apie tai primena SMS žinute.	

Pažangos stebėjimo komanda tau padės per visą bausmės vykdymo laikotarpį. Šią komandą sudaro už tavo veiksmų plane nurodytų priemonių vykdymą atsakingi asmenys.

Tai gali būti tavo šeimos nariai, policijos, pataisos tarnybos (norv. kriminalomsorgen), tavo mokyklos, vaikų teisių apsaugos tarnybos (norv. barnevern) ir sveikatos priežiūros įstaigų atstovai ir kiti tavo gyvenime svarbūs žmonės, tokie kaip tavo sporto treneris, kaimynas ar geras šeimos draugas. Atliekant bausmę nepilnamečiui, pažangos stebėjimo komandoje visada yra policijos ir pataisos tarnybos atstovai.

5. ATKURIAMOJO TEISINGUMO PROCESAS IR SUSITIKIMAS

Mediacijos tarnyba sudarys tau sąlygas susitikti su tavo padaryto nusikaltimo auka ar aukomis, jeigu tam yra galimybė. Atkuriamasis teisingumas yra susijęs su padarytos žalos ir neteisybės atitaisymu tiek, kiek tai įmanoma.

Tokiame susitikime kalbėsitės apie tai, kas atsitiko, kaip abi šalys jaučiasi po to ir kas svarbu judant pirmyn.

Nusikaltimas, kurį padarei, galėjo paveikti ir kitus asmenis, ne tik tiesiogiai nukentėjusiuosius. Gali būti, kad atkuriamojo teisingumo susitikimo su tavimi pageidaus ir jie. Taip pat gali būti ir kitų žmonių, su kuriais tau reikės pasikalbėti. Jaunimo koordinatorius padės tau nuspręsti, su kuo reikėtų surengti atkuriamojo teisingumo susitikimus.

Svarbi bausmės vykdymo dalis yra atsakomybės už savo veiksmus prisiėmimas, todėl tau bet kokių atveju teks kalbėti apie padarytą nusikaltimą su jaunimo koordinatoriumi arba pažangos stebėjimo komandos nariais.

6. DALIJIMASIS INFORMACIJA

Kad būtų pradėta vykdyti tau paskirta bausmė nepilnamečiui arba nepilnamečio pažangos stebėjimas, privalai duoti sutikimą, kad konfidencialia informacija apie tave bus galima dalytis su pažangos stebėjimo komanda ir Mediacijos tarnybos koordinavimo grupe (KOG). Sutikimas galioja informacijai, kuria dalijamasi prieš bausmės vykdymą ir vykdymo laikotarpiu. Gali būti dalijamasi tik informacija, susijusia su tavo bausmės vykdymu.

KOG sudaro policijos, baudžiamojo persekiojimo institucijos (prokuratūros), mediacijos tarnybos ir pataisos tarnybos atstovai. Kartais dalyvauja ir sveikatos sistemos, vaiko teisių apsaugos tarnybos ir kitų tarnybų atstovai. KOG dalijasi informacija apie tave, kad nuspręstų, ar tavo atveju reikia skirti bausmę nepilnamečiui ar nepilnamečio pažangos stebėjimą. Prireikus bausmės vykdymo laikotarpiu KOG gali konsultuoti jaunimo koordinatorių.

Pažangos stebėjimo komanda dalijasi informacija apie tave tam, kad galėtų tau padėti ir įsitikinti, kad laikaisi visų veiksmų plane nurodytų sąlygų bausmės vykdymo laikotarpiu.

Ką apie tai manai? Ar turi klausimų?

7. KO REIKALAUJAMA IŠ TAVĖS?

Privalai daryti tai, kas numatyta veiksmų plane. Labai svarbu, kad laikytumeisi visų susitarimų, atvyktum į visus susitarimus, vykdytum sąlygas ir bendradarbiautum su savo pažangos stebėjimo komanda.

Privalai:

- Padėti parengti veiksmų planą ir jo laikytis kartu su savo pažangos stebėjimo komanda.
- Kalbėti apie padarytą nusikaltimą ir prisiimti atsakomybę už tai, ką padarei.
- Bausmės vykdymo laikotarpiu atvykti į sutartą vietą sutartu laiku.
- Susirgus pateikti tai patvirtinančią medicinos pažymą.

Tau draudžiama:

- Bausmės vykdymo laikotarpiu padaryti bet kokią naują nusikalstamą veiką.
- Atvykti į susitikimus su pažangos stebėjimo komanda ar kitais asmenimis arba vykdyti veiksmų plane nurodytas pareigas apsvaigus nuo narkotikų ar alkoholio. Jei kyla įtarimas, kad į susitikimą atvykai apsvaigęs, tavęs gali būti paprašyta atlikti svaigiųjų medžiagų nustatymo testą.
- Bausmės vykdymo laikotarpiu išvykti į užsienį. Kai kuriais atvejais tavo jaunimo koordinatorius gali suteikti tau leidimą išvykti. Šio leidimo reikia prašyti iš anksto.
- Grasinti asmenims, susijusiems su tavo bausmės vykdymu, arba daryti neigiamą įtaką aplinkiniams.

8. KAS NUTIKS, JEIGU NEVYKDYSI TAU KELIAMŲ REIKALAVIMŲ?

Jeigu nesilaikysi veiksmų plane nustatytų ar kitų tau keliamų reikalavimų, numatomos tokios pasekmės:

- įspėjimas žodžiu;
- susitikimas dėl pareigų nesilaikymo.

Mediacijos tarnyba taip pat gali nustatyti griežtesnes sąlygas, nurodančias, kad:

- negali lankytis tam tikrose vietose;
- negali būti su tam tikrais asmenimis;
- negali vartoti alkoholio ar kitų kvaišalų ir turi atlikti svaigiųjų medžiagų nustatymo testus;
- privalai dalyvauti pokalbiuose su policijos ar pataisos tarnybos atstovais ar kitais pažangos stebėjimo komandos nariais;
- privalai reguliariai atvykti į policijos nuovadą, pataisos tarnybą ar mediacijos tarnybą.

Jeigu ir vėl nevykdysi šių reikalavimų, gali būti parengtas naujas veiksmų planas su naujomis sąlygomis.

OPPFØLGINGSTEAM

GJENOPPRETTENDE MØTE

UNGDOMSOPPFØLGING
UNGDOMSSTRAFF

UNGDOMSPLAN

RELASJONSBYGGING

Skirdamas bausmę nepilnamečiui teismas gali nuspręsti, kad tau neleidžiama būti tam tikrose vietose, kad turi būti namuose tam tikru metu arba kad negali bendrauti su tam tikrais asmenimis. Tokių priemonių vykdymui užtikrinti bus pasitelktas elektroninis stebėjimas (dėvint apykoję).

Jei pažeidimai fiksuojami ir toliau, bausmės vykdymas per mediacijos tarnybą gali būti nutrauktas. Jei tau paskirtas nepilnamečio pažangos stebėjimas, baudžiamojo persekiojimo institucija iš naujo nagrinės tavo bylą. Jei paskirta bausmė nepilnamečiui, teismas gali nuspręsti, kad turėsi visą bausmę arba jos dalį atlikti įkalinimo įstaigoje, arba kad vietoj bausmės nepilnamečiui bus skirta viešųjų darbų arba lygtinė įkalinimo bausmė.

Ką apie tai manai? Ar turi klausimų?

Šiame leidinyje pateikta informacija paimta iš toliau nurodytų įstatymų:
Bausmė nepilnamečiui: Baudžiamojo kodekso 8 A skyrius.

Nepilnamečio pažangos stebėjimas: Baudžiamojo proceso kodekso 71 a str. 2 d.

Bausmės vykdymas: Mediacijos tarnybos įstatymo 4 skyrius.

Gynėjas: Baudžiamojo proceso kodekso 96 str. 3 d., 99 str. ir 100 str. 2 d.

TTENDE
E

GJENOMFØRE
UNGDOMSPÅN

Konfliktrådet

Sekretariatet for konfliktrådene
Mariboes gate 13, 0183 Oslo

www.konfliktraadet.no